

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра Економіки підприємства та організації підприємницької діяльності
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Економіка та стратегія розвитку підприємства»
(назва магістерської програми)
на тему:
«ФАКТОРИ ТА РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА
(НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ЕКСПЕДИТОР»)
(назва теми)

Виконавець:

студент центру заочної форми навчання
Ільєв Олександр Андрійович
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент
Кошельок Галина Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Прибуток давно займає одне з головних питань, які стоять перед суспільством. На сучасному етапі розвитку економіки у зв'язку з жорсткістю конкуренції, збільшенням підприємницьких ризиків, глобалізацією бізнесу ця проблема підвищення прибутку підприємства стає більш актуальною.

У сучасній ринковій економіці можуть вижити і успішно функціонувати підприємства, які грамотно порівнюють свої доходи з витратами. А для успішної роботи кожному господарюючому суб'єкту необхідно максимальне використання всіх наявних ресурсів: економічних, фінансових, організаційних, кадрових, технічних. У вигазі будуть ті підприємства, які активно шукають і знаходять невикористані ресурси. Прибуток, виступаючи в якості мети підприємницької діяльності, може бути отриманий шляхом здійснення комплексу заходів щодо функціонування підприємства відповідно до розробленої стратегії його розвитку: поліпшення управління, підвищення ефективності виробництва, конкурентоспроможності продукції, зростання продуктивності праці, зниження витрат виробництва, поліпшення фінансово-економічних результатів діяльності.

Методи дослідження. Для досягнення мети кваліфікаційної роботи магістра та виконання поставлених завдань використовувалися такі методи дослідження: теоретичного узагальнення – для дослідження економічної сутності доходу, фінансових результатів і прибутку підприємства, визначення факторів і резервів підвищення прибутку підприємства; методи статистичного спостереження – для вивчення сучасного стану та перспектив розвитку підприємств в Україні; графічний метод – для наочного відображення статистичного матеріалу та схематичного подання теоретичних і практичних положень кваліфікаційної роботи; коефіцієнтний метод та метод порівняння – для оцінки стану фінансово-господарської діяльності підприємства; горизонтальний, вертикальний методи фінансового аналізу – для визначення динаміки та структури фінансових результатів підприємства; наукової абстракції та узагальнення – для розробки рекомендацій щодо підвищення прибутку підприємства.

Для досягнення мети в роботі поставлені та вирішені такі **завдання дослідження**.

1. Розглянути економічну сутність доходу, фінансових результатів і прибутку підприємства.
2. Вивчити систематизацію, класифікацію та формування прибутку підприємства.
3. Визначити фактори, що впливають на розмір прибутку підприємства.
4. Охарактеризувати економічний стан діяльності підприємства та його основних показників діяльності.
5. Проаналізувати фінансові результати від різних видів діяльності підприємства.
6. Провести факторний аналіз прибутку підприємства.

7. З'ясувати резерви зростання прибутку підприємства в умовах ринкових відносин.

8. Розробити заходи щодо збільшення прибутку на підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес визначення факторів і резервів підвищення прибутку ТОВ «Експедитор».

Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні аспекти формування фінансових відносин, що виникають у процесі створення, використання та підвищення прибутку на підприємстві в умовах ринкової економіки.

Методи дослідження. Для досягнення мети кваліфікаційної роботи магістра та виконання поставлених завдань використовувалися такі методи дослідження: теоретичного узагальнення – для дослідження економічної сутності доходу, фінансових результатів і прибутку підприємства, визначення факторів і резервів підвищення прибутку підприємства; методи статистичного спостереження – для вивчення сучасного стану та перспектив розвитку підприємств в Україні; графічний метод – для наочного відображення статистичного матеріалу та схематичного подання теоретичних і практичних положень кваліфікаційної роботи; коефіцієнтний метод та метод порівняння – для оцінки стану фінансово-господарської діяльності підприємства; горизонтальний, вертикальний методи фінансового аналізу – для визначення динаміки та структури фінансових результатів підприємства; наукової абстракції та узагальнення – для розробки рекомендацій щодо підвищення прибутку підприємства.

Інформаційною базою дослідження є законодавчий матеріал, дані економічної літератури вітчизняних та зарубіжних авторів, матеріали конференцій, публікацій в економічних та комп'ютерних виданнях, дані фінансової звітності ТОВ «Експедитор» за 2015-2017 рр.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається з вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та одного додатку. Загальний обсяг роботи 96 сторінок комп'ютерного тексту, в тому числі основний зміст викладено на 87 сторінках. Робота містить 21 таблиця, 13 рисунків, список використаної літератури з 84 джерел.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра автором опубліковано одну статтю: Ільєв О.А. Основні теорії формування прибутку підприємства / Ільєв О.А., Кошельок Г.В. // Студентський науковий збірник ФЕУП. – Одеса, ОНЕУ, 2018. – № 29. – Вип. 2.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти економічної сутності прибутку підприємства» розкрито економічна сутність доходу, фінансових результатів і прибутку підприємства, систематизовано види прибутку підприємства, наведено класифікація прибутку, його формування, визначено основні фактори, що на розмір прибутку підприємства.

У другому розділі «Аналіз фінансових результатів підприємства ТОВ «Експедитор» надано загальна характеристика підприємства, розраховано

основні показники його діяльності, проаналізовано фінансові результати від різних видів діяльності підприємства, проведено факторний аналіз прибутку.

У третьому розділі «Напрямки підвищення прибутку підприємства» визначено резерви зростання прибутку підприємства в умовах ринкових відносин, запропоновано заходи щодо збільшення прибутку на підприємстві.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Дохід підприємства – це надходження, одержані внаслідок його господарської діяльності за певний період часу у вигляді конкретних економічних вигод. Дохід підприємства створює основу для самофінансування підприємства за умови, що їх розмір достатній для покриття витрат з виробництва та реалізації товарів та інших видів діяльності, виконання зобов'язань перед бюджетом та утворення чистого прибутку.

Фінансові результати суб'єктів господарювання відображають ефективність господарювання підприємства за всіма напрямками його діяльності: виробничою, збутовою, постачальницькою, фінансовою і інвестиційною, вони становлять підґрунтя економічного розвитку підприємства та зміцнення його фінансових відносин з партнерами.

Загальноприйнято вважати, що прибуток, як економічна категорія, являє собою перетворену форму частини новоствореної вартості – додаткового продукту. Як розрахункова величина, прибуток являє собою різницю між відпускною ціною продукту і його повної собівартості, а також витратами, визначеними чинним законодавством.

2. Прибуток підприємства характеризується не тільки безліччю функцій, які він виконує в ринковій економіці, але і різноманіттям форм, в яких він виступає. Під поняттям «прибуток» розуміються самі різні його види. Валовий прибуток, відображена у звіті про прибутки і збитки (форма № 2), по суті являє собою величину валового доходу від продажу товарів, продукції, робіт, послуг.

Запропонована комплексна класифікація і систематизація видів прибутку, виходячи з положення, що прибуток підприємства, представлений за класифікаційними ознаками, дозволяє більш детально і адекватно аналізувати фінансові результати підприємства, досягнутий рівень економічного ефекту, виявляти наявні недоліки у підприємницькій діяльності та визначати шляхи максимізації прибутку.

3. У роботі представлена комплексна класифікація факторів і резервів підвищення прибутку на підприємствах та шляхи їх використання, яка дозволяє більш обґрунтовано підійти до питань теорії формування, розподілу і використання прибутку.

4. Об'єктом дослідження кваліфікаційної роботи є фактори та резерви прибутку підприємства ТОВ «Експедитор», яке є продавцем запчастин для машин, а також експедиторських перевезень. Основною метою діяльності товариства є задоволення суспільних потреб у його продукції, роботах, послугах і реалізація на основі отриманого прибутку економічних інтересів учасників та працівників товариства.

Аналіз основних техніко-економічних показників, наведених у другому розділі роботи, свідчить про покращення діяльності підприємства за основними показниками та необхідності швидкого реагування на окремі з них, що негативно впливають. Підприємство має високий виробничий потенціал, є можливість підняти його економічний стан на вищий рівень.

5. Результати аналізу фінансових результатів показав, що за усіма видами прибутків спостерігається зростання. Зміна коефіцієнта валового прибутку відбулася з таких причин: зменшення обсягу реалізації; зниження собівартості реалізованої продукції; змін цін на продукцію (наприклад, в результаті інфляції, конкуренції, зміни розміру знижок тощо).

6. Важливою метою аналізу валового прибутку є виявлення резервів його збільшення, що здійснюється за допомогою факторного аналізу. Вплив факторів на зміну валового прибутку досліджуваного підприємства можна розрахувати адитивним методом, методом ланцюгових підстановок і ізольованого впливу факторів. Аналіз проведений за результатами методу ланцюгових підстановок, дозволив виявити позитивний вплив фондоозброєності та негативний вплив частки активної частини основних виробничих засобів, середньорічної чисельності працівників, фондівдачі активної частки основних виробничих засобів, частки прибутку у реалізованій продукції на динаміку прибутку від реалізації продукції на підприємстві в досліджуваному періоді.

7. Пошук резервів підвищення ефективності використання всіх видів наявних ресурсів – одне з найважливіших завдань будь-якого виробництва. Виявляти і практично використовувати ці резерви можна тільки за допомогою ретельного фінансового економічного аналізу. Оцінка резервів збільшення прибутку дуже важлива складова фінансового планування на будь-якому підприємстві, що підтверджують розрахунки, наведені в даній дипломній роботі. Підприємство заощадить значні кошти і збільшить свій прибуток, за умови, що у своїй діяльності буде враховувати і аналізувати резерви збільшення прибутку.

8. В роботі запропоновано заходи щодо збільшення прибутку підприємства за рахунок розширення ринку збуту та надання додаткових послуг, а саме:

1. Створення сайту підприємства для on-line продажів.
2. Розширення надання послуг товариством.

Можна зробити висновок, що проведення першого заходу дозволить значно збільшити обсяги реалізованої продукції на підприємстві ТОВ «Експедитор». Рентабельність реалізованої продукції зросте на 2,1 в. п. Після проведення другого заходу рентабельність реалізованої продукції зросте на 0,6 в.п.

Впровадження даних заходів надасть можливість збільшити прибуток від реалізації продукції на 1442,7 тис. грн., або на 24,9 %, а рентабельність зросте на 1,6 в.п.

АНОТАЦІЯ

Ільєва Олександра Андрійовича «Фактори та резерви підвищення прибутку підприємства (на прикладі ТОВ «Експедитор»)»

(прізвище та ініціали студента)

(назва кваліфікаційної роботи)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою
(шифр та назва спеціальності)

професійного спрямування «Економіка та стратегія розвитку підприємства». -
(назва магістерської програми)

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2018.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єктом дослідження є процес визначення факторів і резервів підвищення прибутку ТОВ «Експедитор». Предметом дослідження виступають теоретичні та практичні аспекти формування фінансових відносин, що виникають у процесі створення, використання та підвищення прибутку на підприємстві в умовах ринкової економіки.

У роботі розкрито економічна сутність доходу, фінансових результатів і прибутку підприємства, систематизовано види прибутку підприємства, наведено класифікація прибутку, його формування, визначено основні фактори, що на розмір прибутку підприємства.

Надано загальна характеристика підприємства, розраховано основні показники його діяльності, проаналізовано фінансові результати від різних видів діяльності підприємства, проведено факторний аналіз прибутку.

Визначено резерви зростання прибутку підприємства в умовах ринкових відносин, запропоновано заходи щодо збільшення прибутку на підприємстві.

Ключові слова: прибуток, собівартість, дохід, ефективність, фінансові результати, резерви.

ANNOTATION

Piev Oleksandr "Factors and reserves for increasing the company's profit (for example, LLC "Forwarder")"

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty
076 "Entrepreneurship, trade and exchange activity" under the master's program
(code and name of the specialty)

«Economy and development strategy of the enterprise».
(title of master program)

– Odessa National Economics University. – Odessa, 2018.

Master's qualification work consists of three sections. The object of the research is the process of determining the factors and reserves for increasing profits LLC Forwarder. The subject of the study is the theoretical and practical aspects of the formation of financial relations that arise in the process of creation, use and increase of profits at the enterprise in a market economy.

The research reveals the economic essence of income, financial results and profit of the enterprise, systematized types of profits of the enterprise, describes the classification of profits, its formation, determines the main factors that affect on the size of the enterprise profits.

The general characteristic of the enterprise was given in this study, the main indicators of its activity were calculated, financial results from different types of activity of the enterprise were analyzed, factor analysis of profit was carried out.

Reserves of profit growth of an enterprise in the conditions of market relations were determined, measures for increase of profit at the enterprise were offered.

Keywords: profit, cost, revenue, efficiency, financial results, reserves.